

Granskning av bokslut och årsredovisning per 2018-12-31

Granskningsrapport
Huddinge Kommun

KPMG AB

2019-04-09

Antal sidor 10

Huddinge Kommun

Granskning av bokslut och årsredovisning per 2018-12-31

KPMG AB

2019-04-09

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	2
1.1	Räkenskaperna och årsredovisningen	2
1.2	Underlag för revisorernas bedömning utifrån fullmäktiges mål	2
2	Bakgrund	2
2.1	Syfte och revisionsfråga	3
2.2	Revisionskriterier	3
2.3	Metod och avgränsningar	3
2.4	Ansvarig nämnd	4
2.5	Projektorganisation/granskningsansvarig	4
3	Resultat av granskningen	4
3.1	Årsredovisningen	4
3.2	Redovisningsprinciper	4
3.3	Balanskrav	5
3.4	Bedömning av fullmäktiges mål med betydelse av god ekonomisk hushållning	5
3.5	Resultaträkning	7
3.6	Balansräkning	10
3.7	Kassaflöde	10
3.8	Investeringsredovisning	10
3.9	Sammanställd redovisning	11

1 Sammanfattning

Vi har av Huddinge kommuns revisorer fått i uppdrag att översiktligt granska bokslut och årsredovisning för räkenskapsåret 2018. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2018.

Kommunens revisorer ska enligt 12 kap KL¹ bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat. Revisorerna ska pröva om räkenskaperna är rättvisande. Revisorernas uttalande avges i revisionsberättelsen.

Vårt uppdrag är att granska årsredovisningen i syfte att ge revisorerna ett tillräckligt underlag för revisionsberättelsen.

1.1 Räkenskaperna och årsredovisningen

De väsentligaste slutsatserna från granskningen kan sammanfattas enligt följande:

Vi *bedömer*, beaktat ovan, att årsredovisningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild av kommunens resultat och ställning. Årsredovisningen har i allt väsentligt upprättats i enlighet med den kommunala redovisningslagen och god redovisningssed.

1.2 Underlag för revisorernas bedömning utifrån fullmäktiges mål

Enligt bestämmelser i kommunallagen (KL) ska fullmäktige i budgeten ange finansiella mål och verksamhetsmål som har betydelse för god ekonomisk hushållning. Revisorerna ska bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen för den ekonomiska förvaltningen.

Finansiella mål

Årets resultat exklusive exploateringsredovisning uppgår till +149 mnkr. Med hänsyn till att det resultat som nås skapas av utdelning samt att nämnderna sammantaget redovisar ett överskott bedömer vi att resultatet för 2018 är förenligt med fullmäktiges finansiella mål.

Verksamhetsmässiga mål

Vi *bedömer* att resultatet är förenligt med de av fullmäktige fastställda verksamhetsmålen.

2 Bakgrund

Vi har av Huddinge kommuns revisorer fått i uppdrag att granska bokslut och årsredovisning för räkenskapsåret 2018. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2018.

Kommunens revisorer ska enligt 12 kap KL bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat. Revisorerna ska pröva om räkenskaperna är rättvisande. Revisorernas uttalande avges i revisionsberättelsen.

¹ Kommunallag (1991:900)

2.1 Syfte och revisionsfråga

Syftet med granskningen är att bedöma om kommunens årsredovisning har upprättats i enlighet med kommunallag, kommunal redovisningslag och god redovisningssed i kommuner och landsting. Resultatet av vår granskning utgör underlag för revisorernas utformning av revisionsberättelsen.

2.2 Revisionskriterier

Bedömningsgrund för vårt uttalande avseende huruvida årsredovisningen i allt väsentligt är upprättad i enlighet med gällande lagar och regler bygger på följande revisionskriterier:

- Kommunallag och kommunal redovisningslag
- God redovisningssed, definierad av Rådet för Kommunal Redovisning, RKR, och Sveriges Kommuner och Landsting, SKL
- Interna regelverk och instruktioner
- Fullmäktigebeslut

2.3 Metod och avgränsningar

Vår granskning sker i den omfattning som följer av God revisionsssed i kommunal verksamhet, främst såsom denna definieras av SKL² och Skyrev³. Det innebär att vi planerat och genomfört revisionen för att i allt väsentligt men inte absolut säkerhet försäkra oss att årsredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter. Granskningen av årsredovisningen omfattar:

- Förvaltningsberättelse
- Resultaträkningen
- Balansräkningen
- Kassaflödesanalysen
- Sammanställd redovisning
- Tilläggsupplysningar.

Vad gäller avsättning och ansvarsförbindelse avseende pensionsåtagandet har vi förlitat oss på de uppgifter kommunen har erhållit från pensionsadministratören Skandia. Vi har i vår granskning inte gjort någon ytterligare granskning.

Granskningen har genomförts genom:

- Studie av relevanta dokument inklusive årsredovisningen
- Intervjuer med berörda tjänstemän

² Sveriges Kommuner och Landsting

³ Sveriges Kommunala Yrkesrevisorer

Huddinge Kommun

Granskning av bokslut och årsredovisning per 2018-12-31

KPMG AB

2019-04-09

- Analys av nyckeltal för verksamhet och ekonomi i den omfattning som krävs för att bedöma om resultatet är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen
- Analys av nyckeltal för verksamhet och ekonomi i den omfattning som krävs för att bedöma om resultatet är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen samt revisorernas uttalande i revisionsberättelsen.
- Avstämning av väsentliga poster i resultat- och balansräkning mot erforderliga underlag. Översiktlig analys av övriga poster.

2.4 Ansvarig nämnd

Granskningen avser kommunstyrelsens årsredovisning.

Rapporten är faktagranskad av ekonomikontoret.

2.5 Granskningsansvarig

Granskningen har genomförts under ledning av Susann Eriksson, auktoriserad revisor.

3 Resultat av granskningen

3.1 Årsredovisningen

Granskningen har omfattat bokslutet och årsredovisningen för 2018. Vi har granskat sådan information som är av finansiell natur och som har direkt koppling till den finansiella redovisningen i årsredovisningen i syfte att inhämta tillräckliga revisionsbevis på motsvarande som för granskning av de finansiella delarna i årsredovisningen.

Nämndernas förvaltningsberättelser regleras inte av kommunala redovisningslagen (KRL), utan betraktas som underlag till kommunens förvaltningsberättelse.

Bedömning

Vi bedömer att årsredovisningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild av kommunens resultat och ställning. Årsredovisningen har i allt väsentligt upprättats i enlighet med den kommunala redovisningslagen och god redovisningssed.

Vi bedömer i stort att den information som lämnas i förvaltningsberättelsen ger en rättvisande bild av kommunens resultat och ställning.

3.2 Redovisningsprinciper

I årsredovisningen anges under avsnittet "Redovisningsprinciper" att redovisningen skett enligt god kommunal redovisningssed med vilket avses i överensstämmelse med KRL och RKR:s rekommendationer.

I vår granskning har vi stickprovsvis granskat om detta påstående stämmer via intervjuer med redovisningschefen samt översiktlig avstämning av kommunens årsredovisning mot Rådet för kommunal redovisning (RKR:s) gällande rekommendationer.

Huddinge Kommun

Granskning av bokslut och årsredovisning per 2018-12-31

KPMG AB

2019-04-09

Som framgår av årsredovisningen redovisas timanställdas löner enligt kontantprincipen. Vi bedömer att denna avvikelse från god redovisningssed inte har väsentlig påverkan på bokslutet.

Bedömning

Vår bedömning utifrån väsentlighetsprincipen är att kommunen i huvudsak efterlever RKR:s rekommendationer.

3.3 Balanskrav

En kommun ska enligt KL göra en avstämning av balanskravet och redovisa denna i förvaltningsberättelsen. Eventuella negativa resultat som uppkommer ska enligt KL regleras inom tre år. Om det föreligger synnerliga skäl finns emellertid möjlighet att inte reglera ett negativt resultat. RKR har lämnat information⁴ om beräkning och redovisning av balanskravet utifrån tolkning av förarbeten till reglerna om balanskrav i KRL och KL.

I KL stadgas även att kommunerna ska ha en god ekonomisk hushållning, vilket får ses som ett överordnat krav och innebär i de allra flesta fall att det inte räcker med att intäkterna enbart täcker kostnaderna, eftersom det på längre sikt urholkar kommunernas ekonomi.

Kommunen redovisar en avstämning av balanskravet enligt KL i förvaltningsberättelsen. Kommunens överskott för året uppgår till 184,1 mnkr. I år förekommer inga justeringar av årets resultat. Det görs dock en reservering till RUR (resultatutjämningsreserv) med 18,4 mnkr, vilket medför att årets balanskravsresultat uppgår till 165,7 mnkr.

Bedömning

Kommunen uppfyller balanskravet.

3.4 Bedömning av fullmäktiges mål med betydelse av god ekonomisk hushållning

Enligt kommunallagens bestämmelser ska fullmäktige i budgeten ange finansiella mål och verksamhetsmål som har betydelse för god ekonomisk hushållning. Revisorerna ska bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen.

3.4.1 Finansiella mål

Kommunen arbetar med de finansiella målen budgethållning och långsiktig balans. Nämndernas sammantagna resultat visar ett överskott i förhållande till budget på 43,1 mnkr. Utfallet för målet budgethållning bedöms i årsredovisningen som god.

⁴ Oktober 2015

Huddinge Kommun

Granskning av bokslut och årsredovisning per 2018-12-31

KPMG AB

2019-04-09

För målet långsiktig balans används tre mått.

- Målet positivt resultat exklusive exploateringsresultat nås då detta resultat uppgår till +149 mnkr. Resultatet motsvarar 2,5 % av skatter samt bidrag och kan därför bedömas som långsiktigt hållbart.
- Målet rörande konsolidering innebär en strävan efter 2 % resultat exklusive exploateringsresultat över en treårsperiod. De senaste tre årens resultat ligger i genomsnitt på 2,7 % och måluppfyllelsen bedöms som god.
- Målet rörande investeringar innebär en strävan att investeringar i förhållande till summan av avskrivningar och årets resultat över en treårs-period inte ska överstiga 100 %. Den senaste treårsperioden, år 2015-2018, uppgick investeringarna till 105 %. Utfallet innebär att målnivån inte klaras.

I årsredovisningen bedöms det sammantagna utfallet i förhållande till de finansiella målen som godtagbart.

Bedömning

Med hänsyn till att det resultat som nås skapas av utdelning samt att nämnderna sammantaget redovisar ett överskott bedömer vi att resultatet för 2018 är förenligt med fullmäktiges finansiella mål.

3.4.2 Verksamhetsmål

Huddinge kommun har utöver de finansiella målen ett antal verksamhetsmål fastställda av fullmäktige. Nedan har vi gjort en sammanställning av det i årsredovisningen redovisade utfallet för delmål och mål:

Mål	Mål-uppfyllelse	Utfall för delmål			
		Grön (mycket god)	Grön (god)	Gul (godtagbar)	Röd (ej godtagbar)
Bra att leva och bo	Grön		9		1
Utbildning med hög kvalitet	Grön		3	1	
Fler jobb	Grön	1	2		
God omsorg för individen	Grön		2		
Ekosystem i balans	Gul		1	2	2
Systematisk kvalitetsutveckling	Gul		1	2	
Attraktiv arbetsgivare	Grön		2	1	
Totalt		1	20	6	3

Sammantaget anser kommunen att måluppfyllelsen för verksamhetsmål är god och att kommunen uppfyller kriterierna för god ekonomiska hushållning.

Huddinge Kommun

Granskning av bokslut och årsredovisning per 2018-12-31

KPMG AB

2019-04-09

Vi har tagit del av kommunstyrelsens egen analys av måluppfyllelsen. Detta har skett genom att vi gått igenom och bedömt rimligheten i den analystext som presenteras i årsredovisningen avseende måluppfyllelse. Vi har även genomfört intervju med ansvarig vid kommunledningskontoret och då ställt frågor om mål, måluppfyllelse och hur sammanställning och sammanvägning sker av mål.

Bedömning

Vi bedömer att resultatet är förenligt med de av fullmäktige fastställda verksamhetsmålen.

3.5 Resultaträkning

Kommunen

Belopp i mnkr	Utfall 2018-12-31	Budget 2018	Utfall 2017-12-31
Verksamhetens nettokostnader	-5 800	-5 769	-5 475
Förändring i % jämfört med föregående år	5,9		2,1
Skatteintäkter, statsbidrag och utjämning	5 941	5 964	5 757
Förändring i % jämfört med föregående år	3,2		7,0
Finansnetto	43	58	71
Resultat	184	253	353
Resultat exklusive exploateringsverksamhet	149	122	194
Verksamhetens nettokostnad inkl finansnetto i relation till skatteintäkter och bidrag, %	96,9	95,6	93,9

Verksamhetens nettokostnader ökade 5,9 %, således mer än skatteintäkter och generella statsbidrag som har ökat med 3,2 %. Att skatteintäkternas procentuella ökning understiger motsvarande ökning för nettokostnaderna är negativt sett ur en långsiktig utveckling.

I analysen av årets resultat ska beaktas att resultatet exklusive exploateringsverksamhet är ett överskott på 149 mnkr. Utfallet har påverkats av utdelning från dotterbolag med 30 mnkr och nämnderna redovisar ett sammantaget överskott på 43 mnkr. Det underliggande resultatet är utifrån den analysen tillräckligt bra utifrån perspektivet god ekonomisk hushållning.

Kommunens nettokostnad (inklusive finansnetto) i relation till skatteintäkter och statsbidrag uppgick till 96,9 % för 2018, vilket är högre än budget. Relationen är högre än föregående år då den uppgick till 93,9 %. Nettokostnadsandelen är ett viktigt nyckeltal som beskriver driftkostnader i förhållande till de intäkter kommunen har. Om kommunen överstiger 100 % innebär det att den löpande driften är dyrare än de skatteintäkter som kommunen erhåller.

Huddinge Kommun

Granskning av bokslut och årsredovisning per 2018-12-31

KPMG AB

2019-04-09

Resultat per nämnd

Driftredovisning per nämnd mnkr	Utfall 2018	Budget 2018	Budget-avvikelse
Kommunstyrelsen	498	516	18
Förskolenämnden	836	861	25
Grundskolenämnden	1 659	1 687	28
Gymnasienämnden	552	562	10
Socialnämnden	1 050	1 045	-5
Äldreomsorgsnämnden	700	704	4
Kultur- och fritidsnämnden	233	236	3
Natur- och byggnadsnämnden	206	165	-41
Tillsynsnämnden	6	8	2
Revision	3,6	3,4	-0,2
Summa	5 744	5 787	43

Nämndernas sammantagna resultat är ett överskott på 43 mnkr. De största underskotten redovisas av natur- och byggnadsnämnden med -42 mnkr och socialnämnden -5 mnkr. För socialnämnden är ökade volymer inom funktionshinder en viktig förklaring samt även ökade kostnader för egen regiverksamhet och familjehemsvård för ungdomar. Det negativa resultatet för natur- och byggnadsnämnden avser främst natur- och gatudrift där vinterunderhållningen står för den största delen av underskottet främst vad gäller snöröjning, sandning och sandupptagning. Budgetöverskott syns framförallt inom förskole-, grundskole-, och gymnasienämnden med totalt 63 mnkr. Del av överskottet avser lägre volymer som en följd av lägre befolkningstillväxt.

Huddinge Kommun

Granskning av bokslut och årsredovisning per 2018-12-31

KPMG AB

2019-04-09

Kommunkoncernen

Principiellt kan sägas att nyckeltalen för kommunkoncernen är väl så viktiga som kommunens då de återspeglar alla kommunens aktiviteter, oavsett om de organiserats inom kommunen eller via kommunens bolag.

Belopp i mnkr	Utfall 2018-12-31	Utfall 2017-12-31
Verksamhetens nettokostnader	-5 304	-4 984
Skatteintäkter, statsbidrag och utjämning	5 941	5 757
Finansnetto	-121	6
Årets resultat	516,7	779
Verksamhetens nettokostnad inkl finansnetto i relation till skatteintäkter och bidrag, %	91,3	86,5

Koncernen redovisar ett resultat som är drygt 264 mnkr högre än kommunens resultat. Av de enskilda bolagen i koncernen redovisar Hüge Bostäder AB ett resultat på 285 mnkr efter finansnetto. Södertörns Energikoncern redovisar ett resultat på 89 mnkr efter finansnetto.

Kommunens finansiella mål är satta utifrån kommunens resultat exklusive de resultat som redovisas i de av kommunen hel- och delägda bolagen. Balanskravet utgår även det ifrån kommunens eget resultat. I bedömningen av ekonomin bör givetvis bolagens resultat medräknas. Koncernens resultat är bättre än kommunens och godtagbart utifrån god ekonomisk hushållning även med beaktande av jämförelsestörande engångsposter.

Vi vill också förtydliga att kommunen som ägare av bolagen enligt vår uppfattning inte är ett moderbolag i aktiebolagsrättslig mening. Av det skälet benämns den sammantagna redovisningen även i lagen för sammanställd redovisning, inte koncernredovisning.

Huddinge Kommun

Granskning av bokslut och årsredovisning per 2018-12-31

KPMG AB

2019-04-09

3.6 Balansräkning

Belopp i mnkr	Kommun		Koncernen	
	2018-12-31	2017-12-31	2018-12-31	2017-12-13
Balansomslutning	13 189	11 982	16 806	15 410
Redovisat eget kapital	4 934	4 750	6 303	5 790
Eget kapital reducerat med ansvarsförbindelse pensioner	3 258	3 048	4 627	4 088
<i>Soliditet redovisad, i %</i>	37	39	38	38
<i>Soliditet med hänsyn till de pensionsförpliktelser som inte redovisas bland skulder, i %</i>	25	25	28	27
Omsättningstillgångar	614	625	1 220	1 228
Kortfristiga skulder	3 557	2 761	4 263	3 250
<i>Balanslikviditet, i %</i>	17	23	29	38

Kommunens soliditetstal är godtagbara utifrån god ekonomisk hushållning. Likviditetstalen är svaga som nyckeltal men i årsredovisningen uppges att betalningsberedskapen är god då kommunen har olika krediter att ta i anspråk.

3.7 Kassaflöde

Kassaflödesanalys beskriver hur verksamhet och investeringar finansierats och hur de har inverkat på verksamhetens likvida ställning. Den tillämpade modellen synes överensstämma med RKR:s rekommendation 16.2.

Av betalningsflödesrapporten framgår att kommunens verksamhet före avskrivningar under år 2018 uppnått ett överskott på 459 mnkr. Investeringar har gjorts med 389 mnkr. Finansieringsverksamheten har ett netto på 92 mnkr vilket innebär att kommunens nettouplåning minskat. Förändringen av likvida medel uppgår till 0 mnkr.

3.8 Investeringsredovisning

Investeringsbudgeten uppgår till 815 mnkr att jämföra med utfall på 390 mnkr. Budgetavvikelse uppgår 425 mnkr. Kommunens största investeringar avser samhällsbyggnadsprojekt och avviker med 280 mnkr mot budget och förklaras av tidsförskjutningar.

Huddinge Kommun

Granskning av bokslut och årsredovisning per 2018-12-31

KPMG AB

2019-04-09

3.9 Sammanställd redovisning

Den sammanställda redovisningen har såvitt vi kunnat finna upprättats i enlighet med RKR:s rekommendation 8.2. Syftet med den sammanställda redovisningen är att ge en sammanfattande bild av kommunens ekonomiska resultat, ställning och åtaganden.

Enligt KRL 8 kap 2 § ska den sammanställda redovisningen omfatta de juridiska personerna i vilka kommunen har ett betydande inflytande. Enligt RKR 8:2 framgår att betydande inflytande förutsätts föreligga när kommunen innehar minst 20 % av rösterna i en annan juridisk person, men även andra faktorer ska beaktas. Det finns dock möjlighet att göra avsteg från principen om företaget har en ringa omsättning eller balansomslutning.

4 Övrigt

- Kommunen har en attestinstruktion men vi har noterat att den inte alltid efterlevs. Vi *rekommenderar* att kommunen säkerställer att alla förvaltningar tillämpar fastställd attestinstruktion.
- Vi har noterat att arbetsflödena med attester som skickas in till ekonomiavdelningen inte alltid är attesterad. Vi *rekommenderar* att behörig person attesterar attestflödet för att säkerställa att det är rätt person som har attesträtt.
- Vi har noterat att underlagen till bokslutsbilagorna i vissa fall inte är helt fullständiga och kompletta med underlag som styrker balansposten. Vi *rekommenderar* att bokslutsbilagorna i största möjlig mån är styrkta med externa underlag och beräkningar.

2019-04-09

KPMG AB

Susann Eriksson

Auktoriserad revisor

Detta dokument har upprättats enbart för i dokumentet angiven uppdragsgivare och är baserat på det särskilda uppdrag som är avtalat mellan KPMG AB och uppdragsgivaren. KPMG AB tar inte ansvar för om andra än uppdragsgivaren använder dokumentet och informationen i dokumentet. Informationen i dokumentet kan bara garanteras vara aktuell vid tidpunkten för publicerandet av detta dokument.

Huruvida detta dokument ska anses vara allmän handling hos mottagaren regleras i offentlighets- och sekretesslagen samt i tryckfrihetsförordningen.